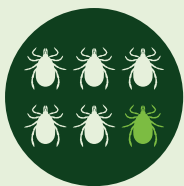

NIE IGRAJ z kleszczem

wygraj z Kleszczowym
Zapaleniem Mózgu

KLESZCZOWE ZAPALENIE MÓZGU [KZM] groźna choroba odkleszczowa

Już co szósty kleszcz
może być zakażony
wirusem KZM.¹

Liczba osób zakażonych wirusem
w Polsce wzrasta, a faktyczna
liczba zakażonych jest
niedoszacowana.^{2,3}

Wystarczy kilka minut – można zarazić się
praktycznie od razu w momencie ukłucia
przez zakażonego kleszcza
(wirusy KZM bytują w gruczołach ślinowych
kleszczy).^{7,9}

KZM PRZEBIEGA W DWÓCH ETAPACH:^{7,8,9}

1
Objawy grypopodobne:
gorączka oraz ból głowy,
ból mięśni i stawów.

2
Objawy neurologiczne:
gorączka, ból głowy, nudności, drgawki,
porażenie kończyn i mięśni dźwigających
głowy, mięśni oddechowych, zaburzenia
świadomości, a nawet śpiączka.

SKUTKI ZDROWOTNE

Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych
i mózgu, co może prowadzić do
niepełnosprawności, a nawet śmierci.^{5,7}

LECZENIE

Nie ma skutecznego leku
na KZM, a chorobę leczy się
tylko objawowo.⁶

PROFILAKTYKA

Szczepienia
niemal w 100% chronią
przed zachorowaniem na KZM.^{6,7,8}

¹ Kleszcze przenoszą chorobę ośrodkowego układu nerwowego, kleszczowe zapalenie mózgu (KZM). Wywołującym ją wirusem zakażonych jest 3-15 proc. populacji kleszczy w Polsce. Dostęp 10 02 2018 <http://www.medonet.pl/zdrowie/zdrowie-dla-kazdego.kleszcz-ukaszanie-borelioza-czy-latwo-zachorowac-artykul,1722040,2.html> // ² Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego. Państwowy Zakład Higieny. Dostęp 10 02 2018 http://wwwold.pzh.gov.pl/oldpage/epimeld/2016/Ch_2016.pdf
³ Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego. Państwowy Zakład Higieny. Większość zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu nie jest wykrywana w Polsce, dostęp 24.01.2019 <http://szczepienia.pzh.gov.pl/wiekszosc-zachorowan-na-kleszczowe-zapalenie-mozgu-nie-jest-wykrywana-w-polsce/> // ⁴ WHO. State of the art of the new vaccines: Research & Development 2003. Dostęp 10 02 2018 http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/69348/1/WHO_IVB_06.01_eng.pdf
⁵ Süß J. Tick-borne encephalitis 2010: Epidemiology, risk areas, and virus strains in Europe and Asia-An overview. // Ticks Tick Borne Dis 2011; 2: 2-15 // ⁶ Kaiser R. Tick-borne encephalitis. Infect Dis Clin North Am 2008; 22: 561-75
⁷ Zajkowska J., Czupryna P., Kleszczowe zapalenie mózgu – epidemiologia, patogenez, obraz kliniczny, diagnostyka, profilaktyka i leczenie. Forum Zakażeń 2013;4(1):21-27 // ⁸ Zajkowska J., Kleszczowe zapalenie mózgu – ryzyko i skutki zachorowania u dzieci, Pediaatria po Dyplomie, wydanie specjalne, październik 2014;18(suppl. 2): // ⁹ Zajkowska J., Pokucie przez kleszcza a ryzyko wystąpienia kleszczowego zapalenia mózgu. Jak uchronić się przez pokuciem i zachorowaniem. Forum Zakażeń 2015;6(2):103-109 // ¹⁰ NIZP-PZH <https://bit.ly/2F0dg7s> // ¹¹ http://www.pzh.gov.pl/wp-content/uploads/2018/11/borelioza_z_lyme_2018.pdf. Dostęp: 26.03.2020

NAJBARDZIEJ NIEBEZPIECZNE CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ KLESZCZE?

RÓŻNICE

BORELIOZA^{7, 11, 12}

może prowadzić do powikłań neurologicznych, zapalenia stawów lub mięśnia sercowego.

Jedynym zabezpieczeniem jest szybkie usunięcie wklutego kleszcza (przed upływem 12 h).

CHOROBA BAKTERYJNA
– jest leczona antybiotykami.

OBJAWY

PROFILAKTYKA

LECZENIE

KZM⁸

atakuję ośrodkowy układ nerwowy, może powodować zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, prowadząc do niepełnosprawności, a nawet śmierci.

Przed chorobą można zabezpieczyć się poprzez SZCZEPIENIE ochronne.

CHOROBA WIRUSOWA – nie ma leku na KZM, chorobę leczy się tylko objawowo.

W POLSCE WYSTĘPUJE 19 GATUNKÓW KLESZCZY, ale najczęściej ludzi atakują: kleszcz pospolity i łąkowy.

OD MARCA DO LISTOPADA tyle może trwać aktywność kleszczy.

SĄ NOSICIELAMI GROŹNYCH WIRUSÓW, BAKTERII I PIERWOTNIAKÓW. 2 najgroźniejsze choroby odkleszczowe to borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu (KZM).

TEMPERATURA 5-7°C

to wtedy kleszcze wychodzą na żer i stają się groźne.

ŻYJĄ TEŻ W MIASTACH w miejskich parkach, przydomowych ogródkach.

ŻYJĄ W TRAWIE I NISKICH ZAROŚLACH, wchodzą na liście, lubią też miejsca przejściowe między dwoma różnymi typami roślinności: lasy graniczące z łąkami, polany, błonia nad stawami i jeziorami oraz zagajniki z zaroślami.

JAK CHRONIĆ SIĘ PRZED UKŁUCIEM KLESZCZA?¹¹

W lesie noś ubranie zakrywające całe ciało.

Wybieraj jasne kolory ubrań, które ułatwiają dostrzeżenie kleszcza.

Stosuj środki odstraszające kleszcze.

Uważaj w lasach i na łąkach.

Po pobycie na terenach zielonych dokładnie obejrzyj całe ciało i wytrzep ubranie.

Zaszczep się przeciw KZM.

W RAZIE UKŁUCIA...¹⁰

Natychmiast usuń kleszcza, najlepiej za pomocą pęsety.

Chwyć go jak najbliżej skóry i pewnym, ale delikatnym ruchem wyciągnij.

Ranę po kleszczu należy zdezynfekować wodą utlenioną lub spirytusem salicylowym.

Miejsce ukłucia obserwuj przez najbliższe tygodnie. Jeśli pojawi się rumień, obrzęk, wysypka lub objawy grypowe udaj się do lekarza.

Organizatorzy kampanii:

Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej

Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej

Partner wspierający:

